

jišča, prašičjereja), Gösseling, Bliemitschhof in Thalsdorf (kokošjereja, govodoreja in prašičjereja), Längsee (jezero — pokrajina), Breže.

Torek, 22. septembra 1931: Breže — St. Salvator (velika razstava zveze živinorejskih zadrug), ekonomija Höfl-Rauhenwald in Guldendorf (rejsko središče), Breže.

Četrtek, 24. septembra 1931. Breže — Neumarkt (jubilejna razstava gornještajerske marijadvorske rejske zveze), Breže.

Navedeni program se more po potrebi spremeniti. Ob priliki razstav se bo lahko tudi izvršil nakup plemenske živine. Vse prijave in tostvarne dopise je poslati na naslov:

Fr. Wernig, Slovenjgradec.

*

Josip Videmšek, Maribor:

Kako pravilno ravnamo s samodelnimi drevesnimi škropilnicami?

V novejšem času v uporabi napreden gospodar za škropljenje sadnega drevja izključno le tokozvane samodelne (avtomatične) škropilnice.

Zakaj imenujemo škropilnice samodelne? Ker po vsrkavanju zraka potom zračne črpalke v kotel do gotovega pritiska, brez nadaljnega ročnega dela, same izbrizgajo celotno v kotlu se nahajajoče škropilo. Pri samodelnih škropilnicah odpade torej med brizganjem popolnoma ročno delo z zračno črpalko, vsled česar sta obe roki prosti za ravnanje s škropilnicami, oziroma bambusovimi cevmi.

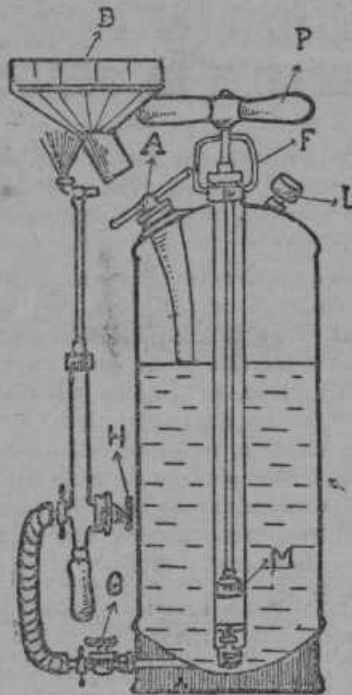
Vse samodelne škropilnice so izdelane iz močne medenine, ker delujejo z visokim zračnim pritiskom. Princip delovanja vsake samodelne škropilnice obstoja v tem, da potom močno zgrajene zračne črpalke vsesavamo zrak in ga iztiskavamo v hermetično zaprti ko-

tel tako dolgo, da doseže v kotlu stisnjeni zrak pritisk 5—8 atmosfer. Tako do gotove stopnje v kotlu stisnjeni zrak zadostuje, da med vporabo celotno v kotlu se nahajajoče škropilo izbrizgamo, ne da bi bilo treba med škropljenjem samim posluževati se zračne črpalke.

Specijalno se hočemo omejiti na samodelne škropilnice našega domačega proizvoda »Kovina d. d.«, ki v zadnjem času izdeluje take škropilnice po najnovejših sistemih in izkušnjah, ker se njih delovanje bistveno ne razlikuje od ostalih inozemskih proizvodov kot n. pr. Platz, Holder, Nechwille itd., katere slednje uvažamo iz tujine v našo državo.

Kako polnimo in kako ravnamo s samodelnimi škropilnicami?

Ko smo gumijasto cev z razpršilnikom na škropilnici pri odvodu G dobro pritrčili tako, da ne more propuščati zraka in tudi ne tekočine (paziti je na to, da brtvični obroč »Dichtungs-

ring« dobro leži na spojkah), zapremo odvodni ventil G. Pokrov A škropilnega kotla odvijemo ter nato z lijakom B napolnimo kotel škropilnice z že pripravljeno škropilom. Odsvetujemo nalivanje škropila direktno v kotel brez predhodnega dobrega precejanja škropila, ker se ventili in razpršilniki prav hitro zamaše. S škropilnico znamke »Kovina« n. pr. bomo zamogli naliti le ono količino škropila, ki je za dotično vrsto škropilnice predvidena, ker regulira dotok određene količine v kotel poseben v notranjosti kotla se nahajajoči patentirani žakelj D. Sadjarju se torej pri teh škropilnicah ni treba bati, da bi nalival premalo ali preveč, kar bi oboje kvarno lahko vplivalo na brezhibno funkcijo, ker se dotok dopustne količine škropila sam regulira. Ako bi n. pr. nalili v kotel preveč škropila, bi v kotlu stisnjeni zrak ne zadostoval, da izbrizga celotno škropilo iz kotla. Ako pa bi nasprotno nalili v kotel premalo škropila, ne bi izkoristili prostornine in bi morali vsesavati več zraka v kotel, da dosežemo predpisani pritisk. odstranitev teh hib pri samodelnih škropilnicah je izvrstno rešila tovarna »Kovina« s patentirano napravo žaklja, kar moramo pri tej priliki posebno poudarjati. Na napolnjeno škropilnico nato pokrov A dobro privijemo in pazimo, da ne manjka brtvični obroč. Napravo za pritržitev ročaja F zračne črpalke odgrnemo ter nato črpamo tako dolgo zrak, da kaže kazalec tlakomera L 5—6 atmosfer (do rdeče črtice na tlakomeru), kakor je za dotično velikost škropilnice predpisano.

Škropilnica je sedaj pripravljena za škropljenje.

Ko odpremo odvodni ventil G na spodnji zunanji strani škropilnice ter ventil H razpršilnika, avtomatično izbrizgamo celotno vsebino škropilnice brez nadaljnega dela.

V svrhu brezhibnega delovanja je neobhodno potrebno, da pazimo na to, da so vse spojke in ventili (GHA) pri

Januš Golec:

Guzaj.

29

Le ozrmo se okrog po zemlji; povsod bomo zadeli na žalost in bolešt.

Ustvarjena ter sprejeta oblast vsiljuje na krut način nižjemu ter ubogemu ljudstvu suženjsko verigo, mu izsesava kri, nekako uničena životari uboga stvar in čaka na smrtni zamah-ljaj.

Kakor ne prizanaša kosec nobeni cvetlici, nobena roparska ptica ne tiču pevcu in ne izpusti več iz krempljev najbolj pisanega tička, tako ima tudi umetno ustvarjena oblast svoje »Fanghund« (žandarje). Orožniki se klatijo noč ter dan okrog in kjer je le mogoče količkaj, se polastijo uboge žrtve in to seve v imenu postave in pravice.

Tako dolgo, dokler sta izginila ljubezen ter pravica — ti dve sestri in dokler se ne bosta

vrnili: gorje — gorje — ubogemu zapuščenemu ljudstvu . . . Okrog razposlani žandarji so mnogo bolj kruti nego kosec, ki pokosi lepe cvetlice, ker cvetlice so neobčutljive. So pa tudi cvetlice, ki čutijo, veliko bolj žalostno, ako so izpostavljene maščevalnosti . . . O, ko bi bilo človeško srce neobčutljivo!

Orožniki ne poznajo usmiljenja. Oni uničujejo cele družine in pahnejo toliko nedolžnih žrtev radi hudobnih jezikov v sramoto ter uboštvo. Tisočkrat slabši je večkrat žandar nego ona žrtev, katero žene pred sodišče in jo sune v ječo.

Kosec uniči cvetlico s koso, ona ovne ter usahne in pozabljena je; cvetlice s srčno občutljivostjo pa so predane v ječi počasnemu ginevanju — nobenemu ni prizanešeno, ne otroku v materinem telesu, ne onem v materinem naročju. Mater prisilijo iz otroške postelje, da mora že koj prvi dan po porodu v ječo, večkrat čisto po nedolžnem, ker so zastoj vse njene prošnje, vse solze. O ti nesrečna človeška zalega z neusmiljenim ter neprizanesljivim srcem!

Neko pošlono kmečko deklo

je zaželelo se omožiti in gospodinja, pri kateri je ona služila več let kot dekla, podarila ji je za bačo 200 Din. Črez nekaj dni predstavilo je hvaležno deklo njenega ženina gospej. Ženin je bil mali, grbavi slabič. Gospa jo je poklicala na skrivaj v stran in ji tiho rekla: »Micka, za božjo voljo, kako si le mogla vzljubiti tega grdega človeka?« — »Oh, milostna gospa, odvrne deklica, kaj pa se dá dobiti boljšega za borih 200 Din!«

Vzrok.

A: »Zdravnik je moji ženi prepovedal kuhanje.« — B: »Kaj? Je

škropilnici v redu, da ne propuščajo zraka in tudi ne tekočine, da so čisti in da je usnjata manšeta M zračne črpalke dobro namazana z mastjo, da ni suha, ne prevelika in tudi ne premajhna in vedno z robni obrnjena navzdol. Ako se namreč manšeta H v zračni črpalki osuši, se zgubanči, ne prilega se več na stene črpalke in posledica bode, da pri stopnjevanju pritiska v kotlu ne moremo več iztisniti zraka iz črpalke.

Po uporabi moramo škropilnico z vodo dobro izplahniti in paziti, da ne ostanejo ostanki škropila v isti. Snaženje kotla in črpalke opravimo na ta način, da s francozom, ki ga dobimo k vsaki škropilnici, odvijemo matico na vrhu kotla in izvlečemo na to črpalko iz kotla. Na dnu črpalke lahko osnažimo ventil in gumijasto kroglico, ako odvijemo vijak. V kotel nalijemo čiste vode in ga temeljito izplahnemo. Čim bolj držimo kotel čist, tem dalje mu bo trajala življenska doba, ker je treba vpoštevati, da razna škropila vsebujejo kemične sestavine, ki razjedajo polagoma vrhno plast medenine ali pa se sesedajo v odvodnih kanalih ter tako polagoma zapro prehod škropila v odvodne cevi. Največji greh je torej, ako sadjar po uporabi škropilnice isto pušči v kakem kotu ležati, ne da bi jo pošteno očistil in izplahnil. Taka zanikrnost se prav kmalu bridko maščuje. Odvodne cevi čistimo lahko tudi na ta način, da nalijemo v kotel, ako smo ga temeljito očistili, čisto vodo ter isto potom pritiska iztisnemo iz kotla.

Izplahniti pa je treba po vsakokratni uporabi tudi razpršilne cevi ter precejvalno mrežico v razpršilnih ceveh in končno večkrat očistiti tudi razpršilnik sam, ker se baš na teh mestih ponajveč nabirajo ostanki škropila. Ako se cevi škropilnika ali pa bambusove cevi zamaše, je najbolje, da povlečemo skozi tanko žico ter odstranimo na ta način mesta, kjer se je nabrala nesnaga, oziroma ostanki škropila.

Za škropljenje nizkega drevja bode zadostvalo, ako vporablamo ročni razpršilnik (po sliki). Za visokodebelno drevje pa vzamemo bambusove cevi v dolžini 2—3 m, ali pa 2 krat 2 m tako, da lahko škropimo tudi najvišje vrhove naših dreves.

Ako vporablamo samodelno škropilnico v vinogradih, kjer se tudi izvrstno obnese, odvijemo od ročnega škropilnika gornjo cevko R ter natakemo na nastavek N spojko, ki služi pri bambusovi cevi za pritrjevanje razpršilnika P 16. Na ta način skrajšamo razpršilno cev in dosežemo mnogo lažje vsak trs.

Ako hočemo vporabiti bambusove cevi, odvijemo gornjo medeno cevko gornjega ročnega razpršilnika in nato privijemo bambusovo cev, pazimo pa, da je spojka med ročno razpršilno cevko in bambusovo cevjo z brtvilom adjustirana.

Ob koncu bi še priporočali našim sadjarjem, da se poslužujejo naših domačih izdelkov, ki v ničemer ne zaostajajo za inozemskimi izdelki.

*

Vprašanja in odgovori.

Fr. G. v Š.

Plačo mi je davkarija zarubila za obrtni davek, pa sem obrt pred dvema letoma oddal. Ali se to sme, ko imam mladoletne otroke in komaj živimo?

Odgovor: Ker je rubež, so gotovo stari zaostali davki in ne za ta čas, ko nimate več obrti. Kar se pa rubeža plač tiče, pa je prodpis, da se mora samskemu pustiti 750 Din na leto nezarubljeno, drugim pa nekoliko več z družino. Da pa zdaj stanujete v drugem davčnem oblastvu, ne more vplivati na to, da ne bi bili dolžni plačati. Če tudi imate težko življenje, vam žal ne bo pomoči, razen, če je davek bil krivično odmerjen, kar pa boste izvedeli na davčnem uradu.

B. O. v Š.

Imam v dveh občinah nekaj malega posestva. Ali sem dolžen v obeh občinah izvrševati občinski kuluk?

Odgovor: V obeh občinah po izmeri vašega posestva v občinah. Občinski kuluk je — občinski davek v delu namesto denarja.

A. T. v Št. V.

Mejo smo sporazumno določili. Pa sosedja je mejnike ven pometala in hoče sodnijsko komisijo. Kdo bo plačal stroške sodnijske komisije?

Odgovor: Vaša sosedja, ki jo je naročila.

J. D. v V.

Moj oče je občinski gozdni čuvaj nad 30 let. Ali lahko zahteva kako pokojnino?

Odgovor: Če ima v pogodbi, da ima tudi starostno oskrbo, lahko zahteva, drugače pa samo lahko prosi občinski odbor, da mu jo prostovoljno določi.

J. S. v L.

Ali ima kraj. šolski odbor dolžnost kupiti uradniški zakon?

Odgovor: Dolžnosti ni. To je odvisno od sklepa odbora in če je sklep, tedaj se naroči, sicer pa ne.

A. Sv. v G.

Neki agenti hodijo okrog in ponujajo — brezobrestno posojilo. Zavezalo se nas je nekaj. Zdaj pa moramo vplačevati mesečne obroke.

Odgovor: Res sta v Sloveniji dve družbi, ki to delata. Toda pravilno vzeto, to posojilo ni brezobrestno. Vi morate poslati svoj denar, ki je tam brez obresti in drugi tudi. Posojilo se pa dobi, ko jih novih dosti vplača. Torej družba sama dobi tako brez obresti vplačila in jih nekaj naloži, nekaj pa članom posodi. Kdaj se pride na vrsto, je drugo vprašanje!

Fr. B. v Sv. J.

Ali smem zajca ustreliti, če mi dela škodo?

Odgovor: Ustreliti že, toda ustreljenega domov vzeti ne. Treba ga je dati lovskemu najemniku. Sicer pa je sedaj ravno predlog pri vladi, izdelan od naše Kmetijske zveze, da se naj zajec, ki toliko škode napravi, proglašaj za škodljivca in iztrebi. Vlada bo to dovolila, če hoče kmetu res koristiti.

S. K. v G. B.

Mej nimava s sosedom v redu. Prigovarjam ga, da bi postavil geometer mejnike. Pa on noče prispevati. Ali ga lahko prisilim?

Odgovor: Kdor bo zahteval geometra, ga bo plačal. Pišite pa na katastralni urad, da

li bolna? — A: Ne. A jaz.

Vedno vljuden.

General Genlard za vlade francoskega kralja Ludvika XV. je bil znan kot skrajno vljuden gospod. Neki večer se je nahajal v večji družbi od dam obstoječi družbi ter je med drugim tudi trdil, da še nikoli v življenju ni srečal res grde ženske. Tedaj stopi ena izmed dam, ki je imela zelo ploščnat in nizek nos, pred generala in reče: »O, gospod, tedaj pa mene pogledajte in priznajte, da sem resnično grda!« — Pa generala to ni spravilo v zadrego. »Vi, gospod,« je vzkliknil, »o, vi ste kot so vse go-

Strela iz neba bi morala ubiti koj prvi dan po porodu otroka, ki hoče postati v poznejšem življenju sovražnik sočloveka.

Vzemimo kot primer solnce. Solnce ne stori nikomur nič žalega. Vsakemu dovoljuje dobrohotno dnevno svetlobo, katere se veseli vsakdo, a ti človek — črv zemlje pa zamoreš biti tako krut!

Poglejmo nekoliko žrtve, ki morajo ječati zapuščene po ječah, zaničevane od vsakogar. Žandarji ne prizanašajo nobenemu, ki postane enkrat njih žrtev; kljub temu sedi tudi veliko orožnikov po ječah, ki so bili poprej največji sovražniki človeštva. Starega, že odslovljenega »Fanghunda« vjame zopet mlajši ter ga odvede v kletko. Le pogledajte po jetnišnicah, našli in videli boste tamkaj več nego dovolj žandarjev in še celo oficirje. Tako je in tako se spreminja svet v najlepši smeri!

Toplo solnce naj otemni in naj uniči vse od najmanjšega do največjega!

Guraj l. r.

IX. poglavje.

Oblega in smrti.

Guzaj je velikokrat pravil: »Le stopi gospodu ali bogatinu nekoliko na rep, bo krožil njegov krik dalje nego preko devet far. Srednji človek in siromak preneseta tudi največje gorje molče.« Zavedal se je, da bo vpil poplašeni brežiški grof in pol tucata na možnji privitih trgovcev po celi Avstriji, kaj uganja grozni tolovaj po skoro cellem Spodnjem Štajerskem in oblast pa gleda razbojništva prekrižanih rok. Nemško časopisje je beležilo v številnih odlomkih natančne opise o posameznih napadih, vlomih ter ropih s pozivi, da se bo treba lotiti v tem slučaju nekaj večjega ter resnega, ker narod je v obupu. Nikdo se ne upa več po dnevu z vozom na cesto; v noči ne srečaš nikjer kakega potnika, kakor bi bili kraji od Št. Jurja do Brežic v obsednem stanju.

Da bo prihrumel ves ta tamtam nad njega, je trdno pričakoval Guzaj, radi tega se je požuril

naj geometer tedaj to mejo pogleda, ko boče uradno tam kje v bližini.

M. S. v S.

Predpisan imam obrtni davek, pa sem obrt (trgovino z lesom) odjavil. — Neki, ki nima obrtnega lista, dela okvire za slike in jih silno drago računa. Ali sme?

Odgovor: Obrtni davek, če ste ga dolžni za nazaj, ko ste obrt še vršili, morate plačati, drugače pa se pritožite na davčno oblast, če ni že prepozno. — Oni, ki dela brez obrti in drago računa, mora vedeti, da je v nevarnosti kazni in visokega davka.

A. P. v R.

Ali moram kot najemnik posestva plačevati kuluk?

Odgovor: Kakor imate pogodbo. Če je v pogodbi, da plačujete vse davke od zemljišča, tedaj morate vi plačati. Ako pa lastnik davke plačuje, pa mora on plačati.

J. J. v G. P.

Na sodnji sem bil kontumaciran, ali je še kaka pomoč, da ne bi bilo treba plačevati.

Odgovor: Vaša krivda; ni drugega, kakor plačati morate!

G. M. B. P.

Poslala sem pritožbo na invalidski sud v Zagreb, pa ni odgovora. Kaj naj napravim?

Odgovor: Ponovno pišite, in sicer priporočeno.

F. K. v R.

Na svojem posestvu imam slatinski vrelec, ki ga uporabljamo že 50 let domači in vaščani. Ali smemo sedaj, ko teče druga umazana voda v vrelec, s cementom vir obzidati?

Odgovor: Pazite pri tem, da vira ne zasujete! Kar se tiče zaščitnega rajona Radenci, vas to ne tiče, če ta vrelec že nad 30 let uporabljate.

K. L. v P.

Imam pri Mestni hranilnici v Mariboru posojilo ali le na 15 let. Ali bi se dal rok podaljšati, če ne tu, pa kje drugje?

Odgovor: Vprašajte najprej pri hranilnici sami. Ako tu ne bo, vložite prošnjo na privilegirano agrarno banko, podružnica Ljubljana. Samo, če bodo tudi obresti tako ugodne, se ne ve. Pa kot dober gospodar se morate, če tudi s težavo, v 15 letih dolga vendar znebiti, sicer ne boste nikoli na svojem!

z dobavo potnega lista, s poslavljanjem in z nagrabljenjem za pot potrebnega denarja. Jemal je slovo za nekaj mesecev, kakor je sam naglašal radi uspavanja oblasti, pri Drobnetovih sosedih, s katerimi je največkrat veseljačil v prijateljevi krčmi. Prirejali so mu cele gostije iz hvaležnosti in navdušenja za boljšega človeka, ki se je potegoval le za pravico in dobrobit revežev. Na teh številnih poslovilnih pojedinah je čisto pozabil, da bi bil moral nekoliko bolj odpreti oči in ušesa, zapazil bi bil ter slišal, da zbira nad njegovo glavo oblast oblake z bliski ter gromi. V rajanju s prijatelji ni videl, ni slišal nič, bil je čisto uverjen, da se mu bo posrečil pobeg preko morja v Ameriko, kjer bo užival zakonsko srečo.

Le iz tega vidika se da razlagati, da sicer tolikanj previdni razbojnik ni čul zvoniti, da je napovedalo celjsko orožniško poveljstvo za dne 10. septembra 1880 zvečer velik pogon za njim. Bilo jim je tokrat samo za Guzaja v prepričanju, če bo on enkrat v kleščah pravice, se bo njegova tolpa itak raztepla ter razkropila na vse strani. Pozvani so bili potom strogo tajnega povelja

Cene in sejmska poročila.

Na mariborski trg v soboto dne 11. t. m. so pripeljali kmetje 1 voz krompirja po 2—3 D 1 kg, 4 čebule po 6, 1 glava zelja po 1—3 Din, kumarce komad 2—5, 16 voz sena po 60—65, 6 voz slame po 50—60, 2 škopa po 1.50 komad. Pšenica je bila po 2, ječmen 1.50, oves 1.50, kuzuza 1.50, ajda 1.50, proso 2—2.50, fižol po 2—2.50, grah 8—10. Kokoš 30—40, piščanci 25—60, raca 15—20, gos 25—35. Jagnje 100 Din. Česen 14. Buče 2—3. Gobe 1—2. Črešnje 2—2.50, hruške 8—10, suhe slive 9—12, breskve 20. — Mleko 2—3. Smetana 12—14, surovo maslo 30—36. Jajca 0.75—1, med 12—20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo pripelanih 284 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din komad, 7 do 9 tednov stari 90 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 250 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 700 do 800 Din. 1 kg žive teže 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 145 svinj.

★

Jubilej igralnice.

Zadnje dni je obhajala po celem svetu znana igralnica v Monte Carlu v Monaku ob južno-francoski morski obali 70 letnico obstoja. Ravnateljstvo je sklenilo, da bo proslavilo jubilej v zelo skromnih mejah, ker občutijo svetovno krizo tudi v Monte Carlu. Dohodki igralnice padajo, med tem ko rabi obsežno podjetje neprestano in novo investiranje denarnih vsot.

Krog leta 50. v 19. stoletju je bila kneževina Monako na robu propada. Princ Karl III. je sklenil, da bo ustanovil zaradi izboljšanja finančnih razmer igralni klub po vzgledu igralnic, ki so obstajale tedaj po raznih nemških zdraviliščih in so bile posebna vaba za premožnejše občinstvo. Dva pariška časnikarja, Aubert in Langlois, sta otvorila l. 1856 z osnovnim kapitalom dva in pol milijona frankov prvi igralni klub v Monte Carlu, ki se je imeno-

val »Palais de la Condamine«. Podjetje je zašlo kmalu v konkurz. Drugi najemnik Frossard in tretji Duval, istotako nista imela uspeha. Princ Karl je dal koncesijo novi družbi, ki je kupila stavbišče na skali nad morjem in pozidala celo krasno palačo, ki je bila blagoslovljena l. 1861. Tudi ta družba je končala v konkurzu in šele naslednik Blanc Franc je razumel, podjetje dvigniti in mu pomagati do svetovnega slovesa.

Franc Blanc je imel čudno preteklost. Bil je natakarkar v nekem lokalu v Parizu. Njegov nemirni duh ga je zapeljal v umazane posle. Obtožili so ga zaradi goljufij in je prišel v ječo. Po prestani kazni se je podal v Nemčijo in je osnoval v letovišču Homburg igralnico. Podjetje je cvetelo in Blanc je zaslužil mnogo denarja, dokler ni znani Bismarck prepovedal v Nemčiji vse hazardne igre in je zaprl vse igralnice. S 15 milijoni frankov premoženja je prevzel Blanc igralnico v Monte Carlo. Ker ni bilo po zdraviliščih in letoviščih po Nemčiji nobenih igralnic,* se je čutil Blanc kot monopolist v tem oziru in je umel izkoristiti ugodnosti položaja. Blanc je zapustil dedičem ogromno premoženje. Njegovi nasledniki so vodili podjetje do l. 1923 in so zašli radi padca francoske valute v težave. Igralnico je kupil grško-angleški milijonar Bazil Zaharoff za 20 milijonov mark. Od Zaharoffa osnovana družba je prevzela poslovanje in ga vodi do danes.

★

SIJAJEN DEKLIŠKI TABOR PRI SV. TRC-JICI.

Trg Sv. Trojica v Slov. gor. je bil v nedeljo, 12. julija, ves v zastavah. Pozdravljale so te

žandarji iz Celja, Št. Jurja, Planine in Šmarja omenjenega dne v Slivnico pri Št. Jurju, odkoder se bo začel pod zaščito teme pohod za Guzajem celo noč od 10. na 11. septembra. Ako bi se jim ptiček izmuznil tudi tokrat, pridejo vojaki. Omenjeno noč so nameravale orožniške patrulje pretakniti in preiskati vsa skrivališča, o katerih so tedaj že znali, da se po njih zadržuje Guzaj najbolj pogosto v noči.

Predpoldne 10. septembra sta se podala iz Planine proti zbirališču v Slivnico orožniški postajevođa, 26letni Marij Grizold* in neki Stres, od Sv. Florjana pod Bočem pri Rog. Slatini.

Poti iz Planine v Slivnico orožnika nista ubrala po cesti, ki se razceplja pri že večkrat omenjeni krčmi pri Leskovškem, ampak sta krenila po pešpoti ter gozdovih skozi Loke, na Lokarno ves in sta prišla na kolovoz proti Slivnici na Spodnjem Žegarju pri znanem posestniku

* Marij Grizold je doma iz znane Grizoldove hiše na Smolniku nad Rušami. Živi še v Mariboru kot vpokojenec in je star krog 80 let, a je še čil ter krepak in je lansko leto celo na Pohorju še srnjaka ustrelil.

spe: iz nebes padel angel! Imeli ste pač to smolo, da ste padli ravno na nos.»

Jaz sem družbal

Slaven nemški skladatelj (komponist) N. Mendel je bil po telesu grozen velikan in vpricho tega seveda velik jedec (požeruh). Nekoč je šel v Londonu v neko gostilno in si naročil, ker je bil silno lačen, obed za 3 osebe. Čakal je in čakal precej časa, a obeda od nikoder. Končno je nestrpno vprašal natakarkarja: »Čemu mi pa ne prinesete obeda?« — In prejel je odgovor: »Prinesli bomo na mizo, kakor hitro bo družba tu!« — »No, prinesite torej

zastave Njo, ki ji je letošnje leto posvečeno kot 1500letnica efeškega vesoljnega cerkvenega zbora, pa tudi tiste vrle krščanske slovenske mladenke, ki so prihitele k Sv. Trojici, da dostojno proslave ta velevažni 1500letni jubilej v zgodovini Marijinega čiščenja. Tržanom Sv. Trojice za to čast in hvala! Dekleta, članice naših krščanskih organizacij, so prihitela sem v najobilnejšem številu ne samo iz vseh župnij šentlenartske dekanije, marveč tudi iz mnogih krajev ljutomerske, ptujske, jareninske in mariborske dekanije. Od čaleč jih je pozdravljalo krepko, ubrano in svečastno radostno pritrkavanje zvonov z močnega stolpa svetotrojiškega. Bil je to veličasten tabor krščanskih slovenskih deklet Slovenskih goric in sosednih krajev. V tako imponujočem številu so prišle, da je bila ogromna svetotrojiška cerkev nabito polna, in niso vse v njej istočasno našle prostora. Bila je to proslava, ki je v vsakem oziru bila dostojna časti nebeške in naše Matere in vredna naših krščanskih mladenk. V cerkvi je govoril prisrčno in spodbudne besede preč. g. kanonik Franc Časl, ki je navduševal žensko mladino za iskreno čiščenje Marijino, katero se najljepše in tudi najkoristnejše kaže v življenju po svetlom, visokem vzoru Marijinih kreposti. Slovesno sv. mašo je daroval vlč. g. gvardijan Ernst Jenko. Po cerkvenem opravilu je bilo veličastno dekliško zborovanje na obširnem prostoru pred cerkvijo. Otvoril ga je vlč. g. župnik Gomilšek, upravitelj šentlenartske dekanije. Predsedovala je zboru deklet Amalija Klobasa od Sv. Benedikta v Sl. gor., koji je bila ob strani kot podpredsednica Poljanec Marija od Sv. Antona. Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec je v zvezi s proslavo 1500letnega jubileja efeškega cerkvenega zbora pojasnjeval visoke ideale našega prosvetnega dela med mladino. Varski idealizem je, ki pročišča naše izobraževalno delo in brez tega idealizma je vsako prosvetno delo zlasti med mladino brez prave in trajne koristi. V iskrenih besedah je pozdravljaj in proslavljal sv. Očeta kot prvega in najtrajnejšega bojevnika za katoliška načela mladinske vzgoje in za pravice katoliških mladinskih organizacij, ki jih pobija nacionalistični fašizem. Njegove poljudne in navduševal-

ne besede so našle glasen odmev v velikem zboru krščanskih slovenskih mladenk. Nato so se javljale v dolgi vrsti zastopnice krščanskih dekliških organizacij iz raznih krajev s pozdravnimi in bodrilnimi govori, odzorno deklaracijami, in sicer Lorbek Marija od Sv. Benedikta, Senekovič Marija iz Sv. Lenarta, Padovnik Marija iz Sv. Trojice, Hujdec Marija z Marije Snežne, Mlinarič Alojzija iz Negove, Reš Neža od Sv. Benedikta, Črnko Terezija iz Sv. Jurija v Slov. gor., Špan Marija s Kapele, Šuc Marija od Sv. Ruperta, Senekovič Marija od Sv. Benedikta, Pignar Jera od Sv. Andraža, Leopold Barbara od Sv. Ane, Poljanec Marija od Sv. Antona, Ljubec Genovefa od Sv. Benedikta, Pihlar Marija iz Sv. Lovrenca v Slov. gor., Brus Marija iz Gornje Sv. Kungote, Sever Marija od Sv. Urbana pri Ptuj, Čuš Anica iz Sv. Jurija ob Ščavnici, Zorko Roza iz Ptuja, Kocbek Marija iz Gornje Radgone, Črnčič Alojzija od Sv. Jurija v Slov. g. in Družević Marija od Sv. Andraža kot zastopnica Marijinih vrtcev. G. dekanjski upravitelj Gomilšek je našim krščanskim dekliškim organizacijam polagal na srce dolga molitve v ta namen, naj bi Bog dvema sinoma našega naroda škofoma Slomšku in Baragi dobrotljivo naklonil čast oltarja. Ob 1vehi je bilo dekliško zborovanje končano. Ob tretji je g. Gomilšek imel v cerkvi spodbuden in poučen nagovor na dekleta, nakar so bile slovesne večernice. Potem so dekleta odhitela na svoje domove. Tiste, ki so prišle v strnjelih skupinah ali procesijah, so tudi odšle v procesijah pod vodstvom čč. gg. duhovnikov, katerim bodi na tem mestu za njih trud izrečena najprisrčnejša zahvala. Sijajna manifestacija naših krščanskih dekliških organizacij na taboru pri Sv. Trojici je najboljši dokaz, da njihovo pečrtvovalno delo ni ostalo brez lepih sadov. Le tako naprej! Z Bogom in Marijo za našo mladino in našo domovino!

Negova. Dramatični odsek Kat. izobraževalnega društva pri Sv. Trojici v Slov. gor. vpripori v nedeljo dne 19. julija popoldne po večernicah v tukajšnji graščinski dvorani zelo zanimivo in podučno gledališko predstavo: »Žrtve spovedne molčečnosti«, petdejanjo. —

Ker je čisti dohodek namenjen za popravilo romarske, letos jubilejne cerkve pri Sv. Trojici v Slov. gor., se vsi farani in okoličan prav vljudno vabite!

Rajhenburg. Tukajšnje Slov. katoliško izobraževalno društvo je meseca maja t. l. prenovilo svoj oder v Slomškovem domu. Oder je vzdignjen za 20 cm. Ozadje je — kakor tudi 75 cm široke sufite — pritrjeno na škripcih, kar mnogo olajšuje sestavo posameznih scenerij. Nove kulise so delo društvenega člana R. Golobiča, prometnega uradnika, ki je še kot študent napravil mnogo kulis na naših odrh po Belokrajini. Nove kulise so v vsakem oziru vredne svojega mojstra. Iz njih diha naša slovenska zemlja s prijaznimi cerkvicami, s hišami bogatinov in siromašnimi kajžami; iz njih veje dih naših gorenjskih velikanov, odetih s snegom. Stranske kulise te spominjajo na polhe in na narodno pesem: »Kdo bo praprot žel?« Pa tudi tihih belih brez ne manjka na odru. Na oknu tipične gorenjske hiše cvete nagelj ter s svojimi velikimi rdečimi cveti oznaja ljudem: »Na ta oder hodijo poštena slovenska dekleta! Tu se zbirajo fantje, ki so vredni nagelja rdečega! Na odru je tudi nov regulator za električni tok, ki je domač izdelek g. L. Lipovška. Lep je oder, naj bi se tudi društvo poživilo! Bi li ne bilo umestno organizirati poseben dramatičen odsek, kjer naj bi se udeleževali samo mlajši igralci in igralke? Saj je vendar mladina tista, ki je poklicana, da ponese glas krščanske prosvete v slednjo vas! Premislite to in ne odlašajte! Kajti neprijatelj naših načel vabi našo mladino od vseh strani, pod različnimi pretevezami v svoje vrste! Za dramatično navdušene mladine je dovolj v fari! — Pri nas še najbolj deluje knjižnica, ki se vedno množi z novimi knjigami. Zato se vsem toplo priporoča. Knjižnica posluje ob nedeljah in praznikih po rani sv. maši do pol 10. ure ter po pozni sv. maši do pol 12. ure.

Knjižice.

Gruda umiral! Kmetska drama v petih dejanjih, po francoskem romanu R. Bazina z dovoljenjem napisal dr. Ivan Dornik, je izšla

brž kosilo», odvrne Hendel nervozno, željno pričakujoč jedi, — »kajti jaz sem tista družba!«

Pecestni muzikantje so igrali na vogalu ulice, nakar vpraša izmed njih eden drugega: »Kaj praviš, ali nas slišijo ali ne?« — »Jaz mislim, da«, je odvrnil drug godec, tam gori je nekdo že zaprl okno!«

Nek občinski prednik

Je javil magistratu: »Preponižna objava o ovčjereji v občini X. Dolžno poročam, da se nahaja letos v občini 167 ovc, med katerimi samo eden garjav koštrun ponižni občinski predstojnik Jaka Nos-

Vrečku. Tukaj mimo pelje danes krasna nova cesta: Sv. Urban—Lesično, po kateri vozijo osebni, tovarni avtomobili in lep avtoomnibus. Baš ob cesti pri blagem Martinu Vrečku na Žegarju stoji kamen v spomin na otvoritev te prepotrebne cestne zveze s pomenljivim v marmor vsekanim napisom, ki se glasi:

»To cesto je začel graditi okrajni zastopkozjanski l. 1915. Prometu se je izročila, ko je bil dr. Fran Schaubach veliki župan mariborske oblasti, dr. Josip Leskovar oblastni komisar. Vso pobudo za začetek sta dala in vso skrb za izvršitev sta imela dekan in načelnik okrajnega zastopa v Kozjem in načelnikov namestnik Mart. Vrečko, stavbenik iz Žegarja.«

Med baš ne kaj zložno pešpotjo od Planine na Žegar je pripovedoval Grizold tovarišu, da je kmalu za Vrečkom na Žegarju krčma pri Drobnetu na Košanci, kjer se baje Guzaj pogostoma zadržava. Njemu, Grizoldu, je zaupal orožnik Črnčič, kako ga je speljal na led ta prokleti razbojnik ravno v omenjeni gostilni. Črnčič je izpraševal na patrolji Guzaja samega, seve ga ni

poznal, če mu je kaj znano, kod se najrajši klati, hodi, zadržava in skriva ropar, s katerim ima žandarmerija toliko posla. Guzaj je povabil Črnčiča seboj k Drobnetu, kjer mu je plačal jesti in piti, kolikor je hotel. Povrh mu je zaupal, da zahaja Guzaj kot neznanec večkrat v to krčmo. So časi, ko je celo vsakdanji gost. Pač pa zna izginiti ob prihodu žandarjev kakor senca. Črnčič je zvedel šele pozneje, da je bil pri patroliranju za Guzajem z njim samim skupaj, izbornose je zabaval v njegovi družbi, jedel in pil je na njegove stroške. Kakor Črnčiču se je godilo še več drugim žandarjem. In ker je ravno v Drobnetovi krčmi potegnil Guzaj žandarja, sta se podala onadva danes na pot ne po cesti, ampak povprek čez šume, da se bosta lahko oglasila pri Drobnetu, saj vedi ga Bog, če ni ropar sedajle v krčmi na Košanci.

(Dalje sledi.)

Nov vozni red se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena Din. 2.—.